

Đề bài

Hãy phân tích
truyện ngắn

Lặng lẽ Sapa
của

Nguyễn Thành Long.

Bài làm

Lặng lẽ Sapa của Nguyễn Thành Long là một truyện ngắn nhẹ nhàng nhưng thú vị và ẩn chứa bên trong nhiều ý vị sâu sắc. Đó là một ca ngợi cuộc sống và tình người.

Hầu như không có một câu chuyện để kể lại, truyện ngắn chỉ là một cuộc gặp gỡ ngắn ngủi thông qua trong khoảng thời gian chưa đầy ba mươi phút đồng hồ giữa bốn người, giữa một không gian đẹp như hư ảo của Sapa đầy núi cao và mây trắng. Chính ở cái nơi lặng lẽ đến lạnh người ấy, kì lạ thay, tình con người lại bộc lộ ra trọn vẹn nhất, ấm áp nhất. Qua tất cả những lời lẽ đã nói với nhau giữa bốn người, một bác lái xe khách, một họa sĩ già sắp về hưu, một cô sinh viên mới tốt nghiệp, một anh cán bộ quan trắc khí tượng, người đọc như nghe thấy chỉ một lời nói này: lòng tốt của con người đối với công việc, đối với đất nước, đối với nhau, bao giờ cũng là điều quan trọng nhất, có sức mạnh nhất.

Trước hết, đó là câu chuyện về anh thanh niên quan trắc khí tượng. Anh ta sống và làm việc một mình giữa một trạm khí tượng trên đỉnh đèo cao, xung quanh đầy các thứ máy đo gió, gió nổi, nhưng vắng bật con người và âm thanh của con người. Cảm giác cô đơn, cảm giác thèm có thể kinh khủng. Chẳng thế mà hồi đầu nhận công tác, anh đã khuân một thân cây ra chắn ngang giữa đường xe chạy, cho xe dừng lại, dù chỉ trong vài phút, để được cùng người lái xe khuân cái cây ấy, nói được dăm ba lời nói, để được nhìn thấy người.

Sự cô độc ấy khiến người ta trở nên buông thả, bất cẩn. Nhưng anh thanh niên này đã là một con người đầy trách nhiệm với cả chính mình, với công việc, với mọi người. Ngôi nhà anh ở, không vì chỉ có một người mà tuềnh toàng, bừa bộn, trái lại, nó được sắp xếp gọn gàng, thơm mát, lại đẹp nữa, các thứ hoa tươi như lúc nào cũng sẵn sàng đón tiếp khách quý.

Hãy nghe anh nói về công việc của mình: *Công việc nói chung dễ, chỉ cần chính xác. Gian khổ nhất là làn ghi và báo về lúc một giờ sáng. Rét, bác ạ. Ở đây có cả mưa tuyết đấy. Nửa đêm đang nằm trong chăn, nghe chuông đồng hồ chỉ muốn đưa tay tắt đi... Xác h đèn ra vườn, gió tuyết và lặng yên ở bên ngoài như chỉ chực mình ra là ào ào xô tới...* Anh ta đã không bỏ qua, không chậm trễ một lần nào, dẫu lúc giữa ngày hay lúc nửa đêm, khi gió lớn hay khi tuyết rơi, bởi vì anh đã có ý thức một cách rành rõ và dứt khoát về công việc của mình, một khâu nhỏ trong cả chuỗi công việc của mọi người. Thiếu một lượng thông tin nhỏ bé từ cái đài quan sát heo hút của anh, biết đâu việc dự báo thời tiết cho cả một huyện, một tỉnh, một vùng, chẳng vì thế mà kém chính xác đi, hoặc còn tệ hơn, sai lệch đi? Ai biết tác hại nào sẽ xảy ra nếu người ta đã không dự báo kịp thời sự xuất hiện của một đợt gió, một cơn giông, hay đôi khi chỉ là một làn mây nhẹ nhàng? Thật rất đúng khi một đoàn đại biểu bộ đội không quân đã cử người đến thăm để cảm ơn anh vì công việc lặng lẽ của anh đã góp phần tạo nên chiến thắng. Con người thật

sự không cô đơn và không thể cô đơn, bởi vì giữa con người có biết bao mối quan hệ ràng buộc, tác động với nhau, nương tựa vào nhau để tồn tại. Anh cán bộ trẻ trên đài khí tượng này dẫu là một con người vô danh (có lẽ việc tác giả không đặt tên cho nhân vật là có dụng ý), nhưng thực là một con người với mọi ý nghĩa tốt đẹp của danh từ ấy, bởi anh đã sống với ý thức trách nhiệm đầy đủ của một con người.

Thật là đầy ý nghĩa khi tác giả đưa vào câu chuyện chi tiết về vườn hoa của chàng trai với bao nhiêu hoa đơn, hoa thực được vàng tím, đỏ, hồng phấn, tổ ong...

Đó không chỉ là hoa của thiên nhiên, đó còn là cái gì tốt đẹp nhất của cuộc đời, đó chính là tâm hồn của anh. Và chính anh đã hào phóng tặng nó cho mọi người, cho ông họa sĩ, cho cô kĩ sư mới ra trường... Từ chi tiết ấy toát lên một triết lí sống: hãy sống tốt đẹp, hãy đến với cuộc sống, với mọi người bằng những gì tốt đẹp nhất của mình.

Ông họa sĩ già trong những năm cuối cùng của cuộc đời nghệ thuật vẫn không mệt mỏi đi tìm đề ghi vào tác phẩm những vẻ đẹp của cuộc sống. Thi đây, ông đang gặp vẻ đẹp ấy.

Cô kĩ sư mới ra trường, hăm hở biết bao nhưng cũng e ngại và âu lo biết bao trước cuộc đời mà cô sắp bước tới. May mắn thay, ngay trên ngưỡng cửa của cuộc đời mình, cô đã có một cuộc gặp gỡ tốt lành. Cô sẽ giữ mãi ấn tượng này để mai sau, dẫu có gặp thất bại hay đắng cay, cô vẫn vững tin rằng cuộc đời thực ra rất đẹp vì trong đời có biết bao nhiêu con người tốt đẹp.

Một cuộc gặp gỡ ngăn ngui mà thật thú vị, cuộc gặp gỡ của những con người trong sáng. Cuộc gặp gỡ đã như kéo dài ra thành vô tận vì tác động của nó đối với mỗi con người rất lớn lao. Cùng với ba con người ấy, cả bác lái xe già cũng là một con người rất đáng yêu. Bốn con người ấy, hoàn toàn khác nhau về tuổi tác, quê hương, nghề nghiệp nhưng rất dễ thông cảm với nhau, bởi vì họ đều là những con người trung thực, yêu đời và điều này rất quan trọng, biết yêu thương và quan tâm đến với người khác.

Lặng lẽ Sapa không có những chi tiết đặc biệt, không có những nhân vật và hành động lạ lùng. Truyện ngắn như một lời kể chuyện duyên dáng về những điều vẫn diễn ra bình thường trong cuộc sống bình thường. Nhưng nó chinh phục ta chính vì điều đó.

Cuộc đời thật là đáng sống, con người thật là tốt đẹp. Mỗi người cần phải sống tốt đẹp, bởi sống như thế thật là hạnh phúc. Đọc *Lặng lẽ Sapa*, điệp khúc ấy vang mãi trong hồn ta.